

Artykuł pochodzi ze strony: www.piw-czestochowa.pl

Adres artykułu: www.piw-czestochowa.pl/artykuly/46

Stosowanie przetworzonego białka zwierzęcego (PAP) w żywieniu zwierząt gospodarskich

W związku z wejściem w życie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) 2021/1372 z dnia 17 sierpnia 2021 r. zmieniającego załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do zakazu karmienia zwierząt gospodarskich innymi niż przeżuwacze, innymi niż zwierzęta futerkowe, białkiem pochodzącym od zwierząt, Inspekcja Weterynaryjna, informuje co następuje.

Wyżej wymienione rozporządzenie oraz inne obowiązujące przepisy **nie zezwalają na stosowanie mączek mięsno - kostnych**, w żywieniu zwierząt gospodarskich.

Zarówno mączki mięsno-kostne, jak i PAP posiadają swoje odrębne definicje prawne.

„**Mączka mięsno - kostna**”, zgodnie z załącznikiem I pkt. 27 rozporządzenia Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oznacza białko zwierzęce uzyskane z przetwarzania materiałów kategorii 1 lub kategorii 2 zgodnie z jedną z metod przetwarzania przedstawionych w załączniku IV rozdział III, tego rozporządzenia. W dużym skrócie, oznacza to m.in. że może być wytwarzana z surowca, którym są zwłoki padłych zwierząt, w tym ze zwierząt padłych w wyniku chorób zakaźnych zwierząt.

„**Przetworzone białko zwierzęce**” (PAP) natomiast, oznacza białko zwierzęce otrzymane całkowicie z materiału kategorii 3, poddane obróbce zgodnie z załącznikiem X, rozdział II, sekcja 1 (w tym mączkę z krwi i mączkę rybną) w celu uczynienia go zdatnym do bezpośredniego zastosowania jako materiał paszowy lub do jakichkolwiek innych zastosowań w paszach, w tym w karmie dla zwierząt domowych, bądź do wykorzystania w nawozach organicznych lub polepszaczach gleby; jednakże nie obejmuje ono produktów z krwi, mleka, produktów na bazie mleka, produktów pochodnych mleka, siary, produktów z siary, osadu z centrifuż lub separatorów, żelatyny, hydrolizatów białkowych ani fosforanu diwapniowego, jaj i produktów jajecznych, w tym skorupki jaj, fosforanu triwapniowego ani kolagenu.

Po wejściu w życie rozporządzenia Komisji (UE) 2021/1372 dopuszcza się, na zasadzie skarmiania krzyżowego m.in. karmienie trzody chlewnej - PAPem z drobiu oraz karmienie drobiu - PAPem z trzody.

W dalszej kolejności, rozporządzenie 2021/1372, ustanawia kompleksowy system pozyskiwania surowców do produkcji PAP, jego przetwarzania w zakładach przetwórczych kat. 3, stosowania PAP w wytwórniach pasz oraz stosowania gotowych mieszanek paszowych, tak aby zakaz skarmiania krzyżowego był zachowany.

Co do wykorzystywania PAP w wytwórniach mieszanek paszowych, gospodarstwach hodujących zwierzęta, a także stosowania pasz z jego udziałem zastosowanie mają następujące regulacje i wytyczne.

Wytwórnice pasz

Wykorzystanie jako materiału paszowego „czystego” PAP, możliwe jest jedynie w zakładach, które nie produkują mieszanek paszowych dla przeżuwaczy (z wyjątkiem odstępstw), i które są do tego upoważnione (uzyskały zatwierdzenie) przez powiatowego lekarza weterynarii. Podstawą prawną do wydania decyzji zatwierdzającej w tym zakresie jest § 3, pkt. 1 lit. a) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie określenia spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych przez powiatowego lekarza weterynarii. Decyzja w sprawie wydawana jest na wniosek podmiotu. Po wydaniu decyzji zezwalającej stosowna informacja powinna być umieszczona w rejestrze podmiotów paszowych, poprzez wskazanie rodzaju materiału paszowego pochodzenia zwierzęcego stosowanego w wytwórni (rejestr podmiotów 999/2001).

Produkcja na użytek własny mieszanek paszowych z PAP

Na zasadzie odstępstwa **od obowiązku zatwierdzenia**, o którym mowa powyżej dopuszcza się wytwarzanie pasz na użytek własny, jeżeli:

- pasze wytwarza się z mieszanek (uzupełniających) zawierających PAP;
- mieszanki (uzupełniające) z PAP od owadów, świń, drobiu, zawierają < 50% białka surowego;

- gospodarstwo jest zarejestrowane przez PLW jako produkcja pasz pełnoporcjowych z mieszanek zawierających PAP;
- w gospodarstwie utrzymywane są wyłącznie zwierzęta inne niż przeżuwacze;
- w przypadku, gdy utrzymują drób, nie produkują mieszanek z PAP od drobiu;
- w przypadku, gdy utrzymują świnie, nie produkują mieszanek z PAP od świń.

W takiej sytuacji nie ma prawnego obowiązku wydawania decyzji zatwierdzającej, lecz istnieje obowiązek rejestracji takiej działalności na wniosek podmiotu. Informacja o stosowaniu odstępstwa powinna być umieszczona w rejestrze podmiotów paszowych, poprzez wskazanie rodzaju stosowanej paszy, (rejestr podmiotów 999/2001)

Stosowanie i składowanie na terenie gospodarstw pasz (zawierających PAP, mączki rybne, fosforan dii tri- wapniowy, produkty z krwi)

Stosowanie i składowanie pasz zawierających wymienione w powyższym nagłówku materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego, jest zabronione w gospodarstwach utrzymujących gatunki zwierząt gospodarskich, dla których te pasze nie są przeznaczone. W drodze jednak odstępstwa od tego zakazu powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na stosowanie i składowanie takich mieszanek paszowych, w gospodarstwie utrzymującym inne gatunki zwierząt, pod warunkiem że w gospodarstwach tych wprowadzono środki zapobiegające karmieniu takimi mieszankami gatunków zwierząt, dla których nie są przeznaczone.

Podstawą prawną do wydania decyzji zezwalającej na stosowanie odstępstwa w tym zakresie jest § 3, pkt. 2 rozporządzenia *Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie określenia spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych przez powiatowego lekarza weterynarii*. Decyzja w sprawie wydawana jest na wniosek podmiotu.

Po wydaniu decyzji zezwalającej na stosowanie przedmiotowego odstępstwa stosowna informacja powinna być umieszczona w rejestrze podmiotów paszowych, poprzez wskazanie jako rodzaju stosowanej paszy w gospodarstwie (rejestr podmiotów 999/2001).

Ponieważ rozporządzenie 2021/1372 implikuje wiele możliwych „scenariuszy”, w zależności od konkretnej sytuacji gospodarstwa czy wytwórni pasz (jednoczesna hodowla innych gatunków, stosowanie „czystego” PAP lub wytwarzanie mieszanek na potrzeby własne z mieszanek paszowych zawierających PAP itp.) poniżej dla lepszego zrozumienia i usystematyzowania tej wiedzy, zestawienia tabelaryczne które powinny być użyteczne i pomóc w wyborze indywidualnej „ścieżki” postępowania. Jednocześnie zaznaczam, iż tabele te są jedynie formą wsparcia i każdorazowo przed podjęciem decyzji należy jej rozstrzygnięcie oprzeć o wskazanie, konkretnych przepisów rozporządzenia (WE) nr 999/2001.

Produkcja mieszanek paszowych przeznaczonych do żywienia zwierząt gospodarskich, innych niż przeżuwacze, z użyciem PAP.

	PAP od owadów i mieszanki paszowe zawierające go	PAP od świń i mieszanki paszowe zawierające go	PAP od drobiu i mieszanki paszowe zawierające go
	W zatwierdzonym do tego celu zakładzie, można wytwarzać pasze dla:		
	- zwierząt akwakultury - drobiu - świń	- zwierząt akwakultury - drobiu - zwierząt futerkowych	- zwierząt akwakultury - świń - zwierząt futerkowych
O ile	- podczas składowania, przewozu i pakowania, zapewniono fizyczne oddzielenie od pomieszczeń, w których produkowane są mieszanki paszowe dla pozostałych zwierząt, innych niż przeżuwacze - rejstry zakupu i stosowania PAP (5 lat) - rejstry sprzedaży mieszanek z PAP (5 lat) - regularnie pobiera się próbki i analizuje je, w celu weryfikacji nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego (wyniki 5 lat)		
Zakaz !!!	produkcji pasz dla innych zwierząt w tym samym zakładzie		
Odstępstwo	Można w tym samym zakładzie pasze dla innych zwierząt, po uzyskaniu zgody PLW (po przeprowadzeniu kontroli), jeżeli: - podczas składowania, przewozu i pakowania, zapewniono fizyczne oddzielenie od pomieszczeń, w których produkuje się i przechowuje pasze z PAP - rejstry zakupu i stosowania PAP (5 lat) - rejstry sprzedaży mieszanek z PAP (5 lat) - regularne pobieranie próbek i analiza, w celu weryfikacji nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego (wyniki 5 lat)		
Etykietowanie mieszanek	„zawiera przetworzone białko zwierzęce pochodzące od ...		
	owadów gospodarskich	świń	drobiu
paszowych	nie stosować do karmienia zwierząt gospodarskich z wyjątkiem		
	zwierząt akwakultury, zwierząt futerkowych, świń, drobiu”	zwierząt akwakultury, zwierząt futerkowych, drobiu”	zwierząt akwakultury, zwierząt futerkowych, świń”
Zakaz !!!	produkcji pasz dla przeżuwaczy w tym samym zakładzie		
Odstępstwo	Można w tym samym zakładzie pasze dla przeżuwaczy, po uzyskaniu zgody PLW (po przeprowadzeniu kontroli), jeżeli: - podczas składowania, przewozu i pakowania, zapewniono fizyczne oddzielenie od pomieszczeń, w których produkuje się i przechowuje pasze z PAP - rejstry zakupu i stosowania PAP (5 lat) - rejstry sprzedaży mieszanek z PAP (5 lat) - regularne pobieranie próbek i analiza, w celu weryfikacji nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego (wyniki 5 lat)		
Produkcja na użytek własny mieszanek z PAP	- nie wymaga zatwierdzenia przez PLW, jeżeli produkcja z mieszanek zawierających PAP (nie wolno „czystego” PAP) - mieszanki z PAP od owadów, świń, drobiu, zawierają < 50% białka surowego - zarejestrowano przez PLW jako produkcja pasz pełnoporcjowych z mieszanek zawierających PAP - w gospodarstwie utrzymywane wyłącznie zwierzęta inne niż przeżuwacze - w przypadku, gdy utrzymują drób, nie produkują mieszanek z PAP od drobiu - w przypadku, gdy utrzymują świnie, nie produkują mieszanek z PAP od świń		
oraz	Nie utrzymują zwierząt innych niż:		
	- zwierzęta akwakultury - zwierzęta futerkowe - świnie - drób	- zwierzęta akwakultury - zwierzęta futerkowe - drób	- zwierzęta akwakultury - zwierzęta futerkowe - świnie
Stosowanie i składowanie na terenie gospodarstw	- zakazane w gospodarstwach utrzymujących gatunki, dla których nie są przeznaczone - jeżeli utrzymywane gatunki, dla których nie są przeznaczone, możliwa zgoda PLW, jeśli w gospodarstwie wprowadzono środki zapobiegające karmieniu takimi mieszankami		

Transport, składowanie (materiały paszowe i mieszanki paszowe je zawierające)

	PAP od zwierząt innych niż przeżuwacze (bez mączek rybnych) i mieszanki paszowe zawierające	PAP od owadów i mieszanki paszowe zawierające	PAP od świń i mieszanki paszowe zawierające	PAP od drobiu i mieszanki paszowe zawierające
	Pojazdy, kontenery, magazyny nie wykorzystywane do pasz dla przeżuwaczy			
Rejestry wyszczególniające rodzaje produktów (2 lata)	TAK			
Składowanie	Obowiązek zatwierdzenia przez PLW (wcześniejsza weryfikacja spełniania wymogów)			
Odstępstwo	Pojazdy, kontenery, magazyny mogą być wykorzystywane do pasz dla przeżuwaczy, o ile – wyczyszczone zgodnie z procedurą zatwierdzoną przez PLW (dowód stosowania procedury – co najmniej 2 lata)			
Przewóz i	Pojazdy, kontenery, instalacje, które nie są przeznaczone do paszy			

składowanie	przeznaczonej dla zwierząt gospodarskich			
	z wyjątkiem zwierząt akwakultury	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, drobiu, świń	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, drobiu	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, świń
Odstępstwo	Pojazdy, kontenery, magazyny mogą być wykorzystywane do pasz dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze			
	z wyjątkiem zwierząt akwakultury -	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, drobiu, świń -	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, drobiu -	z wyjątkiem zwierząt akwakultury, świń -
	– o ile wyczyszczone zgodnie z procedurą zatwierdzoną przez PLW (dowód stosowania procedury – co najmniej 2 lata)			